

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار کاهش سطح هوشیاری

تهیه کنندگان : گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی : دکتر طیب گوپلی (متخصص بیهوشی)

بهمن ۱۴۰۱

علائم هشدار و نیاز به مراجعه بعدی :

عفونت ریه و آسپیراسیون تنفسی (برگشت محتویات معده به داخل ریه) از جمله عوارض احتمالی است تب - تغییرات فشار و نبض می تواند نشان دهنده ی عفونت باشد و در صورت لزوم به پزشک مراجعه شود .

بیمار از نظر نشانه های ترومبوز وریدی عمقی (ایجاد لخته در وریدهای عمقی) بررسی شود در صورت احساس درد و قرمزی و تورم در مسیر رگ های عمقی پا سریعاً به پزشک مراجعه شود .

منبع:

کتاب درخت های ویژه پرستاری ICU,CCU و اورژانس - انتشارات باسکونگر

با آرزوی سلامتی و تندرستی

۸. ارتقاء عملکرد روده : با اندازه گیری دور شکم و گوش دادن به صدای معده می توان نفخ شکم را اندازه گرفت ، احتمال ابتلا به اسهال در صورت عفونت و مصرف آنتی بیوتیک ها و مایعات غلیظ وجود دارد ، پدهای مخصوص جمع آوری مدفوع برای این بیماران مفید است ، پس از هر بار دفع ناحیه تناسلی و باسن بیمار کاملاً شسته شود و از پماد زینک یا ویتامین آ + د استفاده شود . همچنین بیماران رژیم غذایی حاوی فیبر می تواند باعث یبوست شود که احتمال تجویز ملین وجود دارد .

۹. سیستم تناسلی ادراری : در صورت وجود سوند فولی کیسه ادرار پایینتر از سطح بدن قرار گیرد ، سونداژ به صورت کاملاً استریل انجام شود . شستشوی پیرینه از جلو به عقب هر سه ساعت انجام شد . در صورت ادرار کدر یا خونی جهت تعویض سوند مراجعه شود و در صورت نشست ادرار ناحیه با پماد زینک حمایت شود . جهت به وجود آوردن احساس پر شدن در مثانه سوند را هر سه الی ۴ ساعت به مدت ۱۵ دقیقه کلمپ کنید و سپس باز کنید.

۱۰. ایجاد محرک های حسی : برقراری ارتباط فوق العاده اهمیت دارد که شامل تماس داشتن با بیمار و سپری کردن زمان کافی با بیمار است ، بهتر است هر ۸ ساعت بیمار را نسبت به زمان و مکان و شخص آگاه کنید . خواندن کتاب مورد علاقه بسیار مفید است . سر و صدای محیط باید محدود گردد . هر بار یک نفر با بیمار به صحبت بپردازد .

کاهش سطح هوشیاری (LOC) :

کاهش سطح هوشیاری وضعیتی است که در آن بیمار قادر به تشخیص موقعیت مکانی و زمانی و مشخص نبوده و نمی تواند از دستورات پیروی کند و یا برای دستیابی به حالت هوشیاری نیاز به محرک های مداوم ویبی در پی دارد.

علت : این حالت اصولاً ثانویه به یک بیماری زمینه ای دیگر که در مراحل تهدید کننده حیات هستند رخ می دهد . (بدنبال انواع شوک ها سکتة مغزی ، سکتة قلبی شدید ، ناراحتی تنفسی شدید ، افت فشار و کاهش یا افزایش قند خون ، مسمومیت و ...)
درمان : درمان شامل حذف علت اولیه بیماری است که با توجه به بیماری زمینه ای انجام می شود
حفظ راه هوایی - تحریک مداوم بیمار برای ارتقای سطح هوشیاری

اهداف مراقبت از بیمار :

۱. حفظ راه هوایی : بسته شدن راه هوایی خطری است که بیمار دچار افت هوشیاری را تهدید می کند . برای جلوگیری از خفگی باید بیمار را در وضعیت خوابیده به پهلو و یا نیمه دمر قرار گیرد و سر بیمار ۳۰ درجه بالاتر باشد گاهی اوقات نیاز به خارج کردن ترشحات دهان و حلق با دستگاه ساکشن می باشد . در صورت هوشیاری بسیار پایین و $GCS < 9$ ممکن است بیمار به صورت موقت یا دائم از لوله تراشه و یا تراکئوستومی استفاده کند.

۲. حفظ تعادل مایعات : مقدار مایعات وارد شده و دفع شده در این بیماران باید متعادل باشد ، در صورت افزایش مایعاده داده شده ، ممکن است بیمار ورم کند ، کمبود مایعات نیز باعث خشکی پوست و اختلال در الکترولیت ها می شود .

۳. رعایت رژیم غذایی مناسب : در بیماران کاهش سطح هوشیاری در اکثر مواقع نیاز به تغذیه از طریق لوله بینی - معده می باشد که بایستی طبق دستور متخصص رژیم غذایی بیماران تهیه شود و از طریق لوله به بیمار داده شود . قبل از هر بار تغذیه باید مقدار باقی مانده مواد غذایی در معده بیمار اندازه گیری شود و در صورت هضم غذا به بیمار وعده بعدی داده شود

۴. مراقبت از دهان : اگر دهان به دقت تمیز نگردد ، خطر بروز التهاب غدد بنا گوشی وجود دارد . دهان بیمار باید کاملاً تمیز و شستشو شود جهت خروج ترشحات دهان و دهانشویه به طور مرتب انجام شود .

۵. حفظ سلامت پوست : نگهداری بدن در وضعیت صحیح مهم است . استفاده از تشک های مخصوص (تشک موج) می تواند فشار وارده به برآمدگی استخوانی را کاهش دهد و همچنین این بیمار در هر دو ساعت باید تغییر پوزیشن داده شود و از نظر ایجاد زخم فشاری بررسی شوند. از کشیدن بیمار روی تشک اجتناب شود . برای جلوگیری از ادم و اختلال درماتیت پوستی اندام ها را بالا قرار دهید .

۶. سلامت چشم و قرنیه : در صورت باز بودن چشم ها ممکن است دچار خشکی شوند بنابراین از قطره اشک مصنوعی هر دو ساعت استفاده شود و چشم ها حتی الامکان بسته شوند ، از بسته شدن مداوم چشم ها پرهیز شود . چشم های بیمار از داخل به خارج با آب ساده شستشو داده شود .

۷. تنظیم درجه حرارت بدن : در صورت تجویز پزشک می توان از استامینوفن استفاده کرد . حمام با اسفنج آغشته به آب خنک می تواند مفید باشد . پوشش بیمار را کم کنید و درجه حرارت اتاق ۱۸ درجه نگهداری شود . درجه حرارت بیمار روزانه ۴ بار کنترل شود .